اخبار کوتاه

آخرین وضعیت آزادسازی سهام عدالت

بررسی ها نشان می دهد امکان آزادسازی سهام عدالت برای دارندگان آن فراهم شده است.

به گزارش پیام آشنا، سهامداران می توانند با استفاده از نام کاربری یا کد ملی آزادسازی سهام عدالت را انجام دهند. هر روز سبد دارایی سهام عدالت تغییر کرده و افرادی که قصد فروش فوری را ندارند می توانند با صبر کردن عایدی بیشتری در ماههای آینده داشته باشند.

امابه گفته بیشتر کارشناسان بازار سرمایه، نگه داری یک تا دوساله سهام عدالت می تواند بازده بسیار خوبی را برای سهامداران عدالت فراهم کرده و شاید به ۲ برابر مبلغ امروز یعنی پرتفوی سهام عدالت ارزش بیش از ۲۰ تا ۳۰ میلیون تومان داشته باشد. در نتیجه اگر نیازی به فروش این سهام ندارید توصیه می شود یک سال صبر کنید.

مصوبه شورای رقابت هنوز به خودروسازان ابلاغ نشده است

معاون سازمان حمایت گفت: مصوبه شورای رقابت درباره قیمت خودروها که باید از طریق معاونت حمل و نقل وزارت صمت به خودروسازها ابلاغ می شد هنوز ابلاغ نشده است.

به گزارش پیام آشنا، داوود موسوی درباره فروش خارج از ضابطه شرکت کرمان موتور گفت: ملاک عمل خودروسازان باید مصوبه شورای رقابت باشد اما مصوبه شورای رقابت درباره قیمت خودروها که باید از طریق معاونت حمل و نقل وزارت صمت به خودروسازها ابلاغ می شد هنوز ابلاغ نشده است.

معاون سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان با بیان اینکه به دلیل ابهامی که برای خود ما هم وجود دارد هیچ محاسبه‌ای فعلاً در خصوص خودروهای تجاری نداریم، افزود: بر اساس مصوبات، متولی سیاستگذاری و تعیین قیمت خودرو، شورای رقابت است، از این شورا در خصوص خودروهای تجاری سؤال کردیم و منتظر تعیین تکلیف کارگروه قیمت گذاری خودرو هستیم.

موسوی گفت: با توجه به اختلاف قیمت بازار و کارخانه، از معاونت حمل و نقل وزارت صمت و شورای رقابت استعلام کردیم و مقرر شد در جلسات بعدی کارگروه قیمت گذاری، درباره این موضوع تصمیم گیری شود.

گفتنی است شورای رقابت روز ۱۷ اردیبهشت ماه قیمت ۱۷ خودروی مونتاژی را با استفاده از اطلاعات سازمان حمایت تصویب و در آن زمان اعلام کرد که این قیمتها ابلاغ شده است.

صادرات ۵۰۰ تن عسل ایرانی به چین

سال گذشته صندوق حمایت از توسعه زنبورداری با هماهنگی هایی که داشت قرارداد صادرات ۵۰۰ تن عسل را با چین به امضا رساند.

به گزارش پیام آشنا، نوح صارمی، مجری طرح توسعه زنبورداری کشور در حاشیه نخستین همایش ملی زنبور عسل و صنایع وابسته در یاسوج به این پرسش مهر که با توجه به رتبه سوم ایران در تولید عسل، آرزوی این محصول برای کشور چقدر است، گفت: بر اساس آمار سرشماری سال ۱۴۰۱ بالغ بر ۹۴ هزار زنبوردار، ۱۳۶ هزار تن عسل در کشور تولید کردند. پیش بینی می‌شود این عدد امسال به ۱۴۰ هزار تن عسل و ۱۱۰۰ تن نیز سایر محصولات مانند ژل رویال، گرده، بره موم و... برسد.

وی افزود: سال گذشته حدود ۱۶۰۰ تن عسل را صادر کردیم. یکی از اهدافی که برای توسعه صادرات دنبال می‌کنیم با توجه به قابلیتی که عسل ایرانی دارد تدوین زنجیره محصولات زنبور عسل است.

مجری طرح توسعه زنبورداری کشور تصریح کرد: تلاش می‌کنیم با شکل گیری زنجیره‌های محصولات زنبور عسل علاوه بر تولید قراردادی، ساماندهی تولید داخل، توسعه صادرات پیگیری شود.

صارمی با بیان اینکه دستاورد اقدامات انجام شده صادرات عسل به چین است، گفت: سال گذشته صندوق حمایت از توسعه زنبورداری با هماهنگی هایی که داشت قرارداد صادرات عسل بالغ بر ۵۰۰ تن با چین را به امضا رساند.

مجری طرح توسعه زنبورداری کشور در پایان گفت: در تلاش هستیم تا با تأمین عسل از زنبورداران و اتحادیه‌های استانی زمینه صادرات عسل با کیفیت را به چین و سایر کشورها فراهم کنیم.

بورس

کدام شرکت پالایشی بیشترین سود دهی را دارد؟

در آخرین گزارش سالانه پالایشی‌ها شاهد افزایش درآمدهای عملیاتی هستیم اما برخی از نمادها با کاهش حاشیه سود مواجه شدند.

به گزارش پیام آشنا، به نقل از مهر، در آخرین گزارش سالانه پالایشی‌ها شاهد افزایش درآمدهای عملیاتی هستیم اما برخی از نمادها با کاهش حاشیه سود مواجه شدند.

پالایشگاه نفت اصفهان

در آخرین گزارش سالانه پالایشگاه نفت اصفهان درآمدهای عملیاتی با افزایش ۵۹ درصدی به ۲۳۹,۷۳۰ میلیارد تومان رسیده است. سود ناخالص این نماد نیز با افزایش ۱۲۹ درصدی به عدد ۴۴,۴۵۵ میلیارد تومان رسیده است.

طبق گزارش سالانه این نماد حاشیه سود ناخالص با افزایش نسبت به سال ۱۴۰۰ مواجه شده است. حاشیه سود خالص این نماد در سال ۱۴۰۰ به ۹ درصد رسیده بود که در سال ۱۴۰۱ با افزایش ۴ درصدی به عدد ۱۳ درصد رسیده است. حاشیه سود خالص شبنا نیز با افزایش ۳ درصدی نسبت به سال ۱۴۰۰ به عدد ۱۱ درصد رسیده است.

اگر درآمد سالانه این نماد را بر دلار بازار آزاد یعنی ۵۰ هزار تومان تقسیم کنیم درآمد این نماد در یک سال به ۴.۷ میلیارد دلار می‌رسد و سود آن نیز ۸۸۹ میلیون دلار است.

پالایشگاه نفت بندرعباس

در آخرین صورتهای پالایشگاه نفت بندرعباس با همان شیبدر با افزایش درآمدهای عملیاتی به میزان ۶۰ درصد مواجه هستیم اما نکته منفی این است که هزینه‌های عملیاتی آن به میزان ۶۱ درصد افزوده شده است. حاشیه سود ناخالص شبندر در محدوده ۱۲ درصد است که نسبت به سال قبل با کاهش یک درصدی همراه شده است.

حاشیه سود خالص این نماد نیز با کاهش یک درصدی نسبت به سال قبل به ۱۱ درصد رسیده است. درآمد عملیاتی این نماد را اگر بر دلار بازار آزاد تقسیم کنیم به عدد ۴.۳ میلیارد دلار می رسیم. سود ناخالص این نماد نیز ۷۸۸ میلیون دلار است.

وضعیت مناسب در سال های اخیر

وضعیت پالایشی‌ها نسبت به سال قبل خوب بوده و نکته اینجاست که نمادهای پالایشی هنوز با قدرت پول هوشمند در ۲ سال اخیر مواجه نشده اند و زمانی که بازار رشد کند قطعاً یکی از گزینه‌های صعود در بازار سرمایه خواهند بود.

در دومین همایش بهینه سازی اماکن و تاسیسات در البرز مطرح شد:

برق خانگی خط قرمز است

مدیرعامل شرکت توزیع برق تهران گفت: کشاورزان اگر پنج ساعت در روز از چاه خود استفاده نکنند مصرف برق آن روز آنان رایگان خواهد بود. پاداش صرفه جویی بخش خانگی هم از پنج برابر سال گذشته به ۲۰ برابر افزایش پیدا کرده است.

به گزارش پیام آشنا، کامبیز ناظریان روزگذشته در دومین همایش بهینه سازی اماکن و تاسیسات که در استان البرز برگزار شد، با بیان اینکه مرداد ماه سال گذشته پیک مصرف برق در یک رکورد تاریخی به ۷۰ هزارمگاوات رسید، گفت: پیش بینی امسال برای پیک مصرف برق ۷۳ هزار و ۵۰۰ مگاوات است.

ناظریان در ادامه خاطرنشان کرد: در سال ۱۴۰۱ بیش از ۳۲۰ میلیارد کیلووات ساعت برق به مشترکین سراسر کشور تحویل و با وجود نارزایی ۲۵ درصدی تابستان بدون خاموشی سیری شد. این در حالی است که تابستان ۱۴۰۰ ما با خاموشی‌های گسترده‌ای در کشور مواجه شدیم‌وی در ادامه به برنامه‌های وزارت نیرو در حوزه صنعت برق اشاره و اعلام کرد: ما در حوزه تولید و تأمین برق با یک عقب‌ماندگی سنواتی مواجه هستیم به همین دلیل وزارت نیرو طی یک برنامه اساسی چهارساله قصد دارد ۴۰ هزار مگاوات به ظرفیت تولید نیروگاهی کشور اضافه کند که از این میزان ۱۵ هزار مگاوات سهم نیروگاههای حرارتی، ۱۰ هزار مگاوات تجدیدپذیر، ۱۰ هزار مگاوات صنایع و پنج هزار مگاوات هم مربوط به ارتقاء نیروگاههاست.

وی ادامه داد: رویکرد دیگر وزارت نیرو بحث کنترل شدت مصرف انرژی است. ما یکی از کشورهایی هستیم که در حوزه شدت مصرف انرژی نسبت به نرم دنیا شرایط مناسبی نداریم، بنابراین بحث کنترل آن موضوع بسیار مهمی است.

ناظریان به رکوردهای مهم صنعت برق در سال ۱۴۰۱ اشاره و اعلام کرد: سال گذشته با مشارکت مردم برای اولین بار در فصل تابستان شاهد کاهش ۴۵ درصدی مصرف برق بخش خانگی بودیم. این موضوع نقش بسیار موثری در پایداری شبکه داشت. همچنین نزدیک به شش هزار مگاوات به ظرفیت نیروگاهی کشور اضافه شد.

وی تصریح کرد: با توجه به پیش‌بینی پیک ۷۳ هزار و ۵۰۰ مگاواتی در تابستان امسال و نارزائی که علی رغم اقدامات خوب همچنان شاهد آن هستیم؛ باید برنامه‌ریزی دقیقی برای پوشش آن داشته باشیم. بر همین اساس وزارت نیرو امسال ۱۴۰ برنامه برای گذر موفق از تابستان در نظر گرفته است.

مدیرعامل شرکت توزیع برق تهران با بیان اینکه بیش از ۱۵ تا ۲۰ درصد برق تهران یعنی حدود هزار مگاوات توسط ادارات مصرف می‌شود، گفت: امسال در مدیریت مصرف نقش پررنگی برای ادارات در نظر گرفته شده است. طبق مصوبه هیئت وزیران، همه ادارات، سازمان‌ها و مراکز نظامی باید نسبت به سال گذشته ۳۰ درصد کاهش مصرف داشته باشند.

وی افزود: با توجه به اینکه بیش ۴۰ تا ۵۰ درصد مصرف برق در ادارات مربوط به ساماندهی سرمایشی است برای این بخش دو هدف مهم ترسیم شده است: یکی تنظیم دمای ساماندهی به روی دمای آسایش یعنی ۲۴ درجه و دیگری خاموشی این ساماندهی به یک ساعت قبل از تعطیلی ادارات. ساعت کاری ادارات از ۱۵ خرداد تا ۱۵ شهریور از ساعت شش صبح تا یک بعد از ظهر است. این موضوع به وسیله کنتورهای هوشمند قابل رصد است.

ناظریان با بیان اینکه پایداری شبکه خانگی خط قرمز است و تحت هیچ شرایطی برق خانگی نباید قطع شود، گفت: با مدیریت روشنایی محیطی، صرفه جویی در بخش صنعت، همکاری بخش اصناف و کشاورزی می توان با موفقیت از تابستان امسال گذر کرد.

وی در خصوص مشوق‌های صرفه‌جویی هم گفت: کشاورزان اگر پنج ساعت در روز از چاه خود استفاده نکنند مصرف برق آن روز آنان رایگان خواهد بود. پاداش صرفه جویی بخش خانگی هم از پنج برابر سال گذشته به ۲۰ برابر افزایش پیدا کرده است. این پاداش امسال بر خلاف سال گذشته که فقط برای مشترکان با مصرف کمتر از الگو بود برای مشترکان بالاتر از الگوی مصرف هم در نظر گرفته شده است و هر مشترک به ازای کاهش هر یک کیلووات ساعت برق ۲۰ برابر آن پاداش دریافت خواهد کرد.

ربیعی خبر داد

افزایش ۱۱۶ درصدی صادرات غیرنفتی البرز

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت البرز گفت: میزان صادرات غیرنفتی استان طی یکسال گذشته به لحاظ ارزشی بیش از ۱۱۶ درصد و به لحاظ وزنی رشد ۵۶ درصدی داشته است.

به گزارش پیام آشنا، رامین ربیعی در کارگروه توسعه صادرات غیر نفتی البرز اظهار کرد: بر اساس گزارش اعلامی اداره کل گمرکات، میزان صادرات غیرنفتی استان البرز طی یکسال گذشته به لحاظ ارزشی بیش از ۱۱۶ درصد و به لحاظ وزنی رشد ۵۶ درصدی داشته است.

وی افزود: خوشبختانه نوع محصولات صادراتی استان از محصولات خام به کالاهایی نهایی تغییر یافته و ارزش صادرات استان در مقیاس هر کیلوگرم از ۷۶ سنت به ۱.۰۳ دلار رسیده است.

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان البرز تصریح کرد: مقصد اصلی صادرات استان البرز کشورهای عراق، امارات متحده عربی، افغانستان، ترکیه، جمهوری فدراتیو روسیه، پاکستان و... است

وی گفت: در گزارش ارائه شده از سوی گمرک استان، میزان واردات استان به لحاظ وزنی افزایش ۲۸ درصد و ارزشی ۵۰ درصد اعلام شده که نکته قابل توجه در آن، تمرکز عمده واردات البرز در واردات ماشین آلات، قطعات و ملزومات تولیدی است که به عنوان نهادهای تولید در راستای ایجاد ارزش افزوده در اقلام وارداتی دارای اهمیت است.

ربیعی تاکید کرد: رفع موانع موجود و تسهیل شرایط برای افزایش صادرات کالاهای تولیدی استان البرز از گمرک خود استان در دستور کار کارگروه توسعه صادرات غیر نفتی استان البرز قرار دارد و بر همین مبنا با دستور استاندار محترم البرز مقرر شد روند استقرار دستگاههای مسئول در پنجره واحد تجارت فرامرزی گمرک البرز سرعت بگیرد.

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان البرز گفت: در این جلسه از کارگروه توسعه صادرات غیر نفتی استان البرز همچنین بر ضرورت بکارگیری همه ظرفیت‌های موجود جهت افزایش صادرات کارگاه از طریق فرودگاه پیام تاکید شد و مقرر گردید همه دستگاههای مسئول مسائل و موانع موضوع را بررسی و در اسرع وقت اعلام نظر کنند.

مدیر کل تعاون البرز:

مشاغل خانگی هم دارای نماد اعتماد الکترونیکی شدند

مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان البرز از اختصاص نماد اعتماد الکترونیکی به صاحبان مشاغل خانگی از سوی وزارت صمت خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، عبدالله دارایی اظهار کرد: پیرو مصوبات ستاد ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی با بسا توجه به کفایت مجوز مشاغل خانگی برای عرضه کالا و خدمات به بازار خارج از منزل بر اساس ماده ۲ قانون ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی اعطای نماد الکترونیکی به دارندگان مجوزهای مشاغل خانگی بدون نیاز به پروانه کسب از اتحادیه کسب و کارهای مجازی امکان پذیر شد.

وی بیان کرد: این اتفاق درخنده از سوی مرکز توسعه تجارت الکترونیکی وزارت صمت به منظور عملیاتی کردن مصوبه موصوف با هماهنگی دبیرخانه ستاد ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی فراهم شده است به این مفهوم که عرضه و فروش محصولات خانگی به صورت الکترونیکی برای دارندگان مجوزهای مشاغل خانگی نیز فراهم شد.

مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان البرز تصریح کرد: هم استانی‌های عزیز می‌توانند جهت اخذ مجوز مشاغل خانگی که در صورت تکمیل بودن اطلاعات و ثبت نام، گاهی مدت زمان صدور آن به کمتر از ۱۰ دقیقه رسیده است به سامانه مشاغل خانگی در رشته‌های شغلی و مصوب مراجعه و سپس جهت عرضه و فروش محصولات مشاغل خانگی به صورت الکترونیکی برای دریافت نماد الکترونیکی به سایت مرکز توسعه تجارت وزارت صمت در سامانه اینماد مراجعه کنند و این خدمت هم در کمتر از چند ساعت برای دارندگان مشاغل خانگی ارائه می‌شود.

وی متذکر شد: در سامانه مشاغل خانگی وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی بیش از صدها رشته جهت علاقمندان به کسب و کارهای خانگی پیش بینی و مجوزهای فعالیت و همچنین تسهیلات ارزان قیمت جهت اشتغالزایی و کارآفرینی در نظر گرفته شده است و سال گذشته نیز بیش از ۳۰۰۰ مجوز مشاغل خانگی در استان البرز صادر شده است.

حصاری خبر داد:

شناسایی بیش از یک هزار واحد صنفی آرایشی و پیرایشی فاقد مجوز در البرز

رئیس اتاق اصناف مرکز البرز گفت: بیش از یک هزار واحد صنفی آرایشی و پیرایشی فاقد مجوز دراین استان شناسایی شده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، بهروز حصاری اظهار کرد: اکنون بیش از ۳ هزار واحد آرایشی و پیرایشی درسطح البرز شناسایی که یک هزار و ۳۲۰ واحد دارای پروانه و بقیه فاقد پروانه هستند که چنانچه در مدت اعلام شده اقدام به اخذ مجوز فعالیت نکنند واحد متخلف پلمب خواهند شد.

وی اضافه کرد: گزارش های متعددی درخصوص دخالت برخی واحد های صنفی آرایشی و پیرایشی به بازرسی اتاق اصناف ارجاع شده که برخی واحد های فاقد پروانه اقدام به تزریق ژل، بوتاکس، مزوتراپی، سولار و فیلر می کنند.

وی خاطرنشان کرد: صنوف آرایشی و پیرایشی در این استان حق دخالت در خدمات پزشکی را ندارند و در صورت مشاهده تخلف بدون اغماض برخورد می شود.

حصاری گفت: یک تیم بازرسی ویژه برای فعالیت آرایشگاه های زنانه تشکیل داده و به طور کامل فعالیت آنها را رصد کرده و با دستور مقام قضایی با متخلفات برخورد خواهیم کرد.

رئیس اتاق اصناف مرکز البرز یادآور شد که هیچ واحد صنفی آرایشی و پیرایشی با مجوز و یا بدون مجوز اجازه دخالت در امور پزشکی را ندارد چرا که امر از حیطه اختیارات آنها خارج است.

وی بیان کرد: طی ماه جاری ۱۲۰ واحد فعالیت آرایشی و پیرایشی بازدید شده و پرونده هشت واحد صنفی متخلف به تعزیرات حکومتی ارجاع شده است.

حصاری گفت: طی این مدت نیز ۹۰ واحد صنفی به دلیل نداشتن پروانه کسب اخطاریه پلمب دریافت کردند.

وی یادآور شد: عمده تخلفات این واحدها فاقد پروانه کسب به تداخل صنفی، دخالت در کار پزشکی ، عدم رعایت دستورالعمل بهداشتی و عدم درج قیمت بوده است.

وی اظهار کرد: هرگونه خدمات پزشکی مربوط به دانشگاه علوم پزشکی است و هیچ کس حق ندارد در محیط آرایشگاه اقدام به خدمات پزشکی کند و درصورت مشاهده تخلف به کمیسیون ماده ۱۱ ارجاع می شود.

رئیس اتاق اصناف مرکز البرز به مردم هشدار داد برای دریافت خدمات زیبایی حتما به افراد متخصص و دارای صلاحیت مراجعه کنند و در صورت مشاهده هرگونه تخلف مراتب را به واحد نظارت و بازرسی اتاق اصناف البرز با شماره ۳۶۱۱۷ مطرح کنند.

معاون وزیر کار اعلام کرد

ثبت ۷۰۰ هزار بیمه شده جدید اجباری، مشاغل و حِرَف

معاون اشتغال وزارت کار از ثبت یک میلیون و ۳۰۰ هزار کد ملی در سامانه «رصد» خبر داد و گفت امسال ایجاد یک میلیون و ۵۰ هزار فرصت شغلی جدید برای ثبت در سامانه رصد کشور هدفگذاری شده است.

به گزارش پیام آشنا، سامانه ملی رصد اشتغال کشور با هدف کسب اطلاعات دقیق از ورودی و خروجی‌های بازار کار و میزان اشتغال ایجادی، طراحی و راه اندازی شده است و از طریق این سامانه، دستگاه‌های اجرایی اطلاعات اشتغال خود را اعلام می‌کنند. در حال حاضر این سامانه بر سایت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی قرار دارد و آمار و اطلاعات مربوط به اشتغال هر دستگاه و تعداد شاغلان در سطح استانی و شهرستانی در آن بارگذاری می‌شود.

سامانه رصد ثبت اشتغال یکی از راهکارهایی است که دولت برای ساماندهی اشتغال ایجاد کرده و افراد جویای کار می‌توانند با ثبت نام در سامانه، درخواست خود را برای دریافت شغل مناسب اعلام کنند به اعتقاد کارشناسان و تحلیلگران بازار کار یکی از چالش‌های حوزه اشتغال، نبود اطلاعات و آماری برای برنامه‌ریزی‌های مربوط به بازار کار است و سامانه‌هایی که به منظور ثبت اشتغال ایجادی و شناسایی فرصت‌های شغلی راه اندازی می‌شوند امکان دسترسی بهتر و آسان‌تر جویندگان کار و کارفرمایان را فراهم می‌کنند.

در همین راستا محمود کریمی بیرقوند ـ معاون توسعه کارآفرینی و اشتغال وزارت کار ـ آمار تازه‌ای از اشتغال ثبت شده در سامانه ملی رصد ارائه داده و می‌گوید: برای سال ۱۴۰۱ یک میلیون و ۲۱۲ هزار فرصت شغلی جدید درنظر گرفته شده بود که به این اساس بیش از یک میلیون و ۳۰۰ هزار کد ملی منحصر روی سامانه رصد اشتغال به ثبت رسیده و میانگین صحت‌سنجی کشور نیز با ثبت ۹۵۰ هزار کدملی صورت گرفته و تمام اطلاعات جزیی در خصوص این عده موجود است.

وی همچنین از پرداخت بیش از ۱۰۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات اشتغال در کشور طی سال ۱۴۰۱ خبر داد و گفت: میزان اشتغال ثبت‌شده سامانه رصد در حالی است که بر اساس اعلام سازمان امور استخدامی، بیش از ۱۲۰ هزار کد ملی هم در بخش دولتی ایجاد اشتغال شده و مجموع این دو هدف یک میلیون شغل دولت مردمی را بیش از تعهد محقق کرده است.

به گفته کریمی بیرقوند بیش از ۷۰۰ هزار نفر بیمه شده جدید اجباری مشاغل و حرف در سازمان تامین اجتماعی به ثبت رسیده که به معنای ایجاد شغل است.

معاون اشتغال وزیر کار در خصوص حال هدفگذاری ایجاد اشتغال در سال جاری را یک میلیون و ۵۰ هزار فرصت شغلی جدید برای ثبت در سامانه رصد کشور عنوان کرد و گفت: سال ۱۴۰۱ کمترین نرخ بیکاری ۲۰ سال اخیر در کشور تجربه شد و این نرخ به ۹ درصد رسید که در دولت‌های قبل بی‌سابقه بود.

در روزهای اخیر سید صولت مرتضوی ـ وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی از ثبت ۳۵۰ هزار فرصت شغلی در سامانه رصد خبر داد و گفت: ۳۵۰ هزار فرصت شغلی مورد نیاز کشور در سامانه جامع رصد اشتغال کشور به ثبت رسیده تا بر اساس نیاز استان‌ها نیروی کار معرفی شود.

بهمن ماه سال گذشته با دستور وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی قرار گاه نظارت میدانی بر طرح‌های اشتغال استانی وزارت کار آغاز به کار کرد آغاز به کار "قرارگاه اشتغال" با هدف نظارت حضوری بر طرح‌های اشتغال ثبت شده در سامانه رصد صورت گرفت در حال حاضر مشاغل ایجاد شده در سامانه رصد اشتغال به صورت پیامکی، تلفنی و حضوری راستی آزمایی می شوند اطلاعات سامانه رصد به طور مستمر بررسی و نسبت به نظارت بر طرح‌ها سنگ‌نگری می‌شود این فرایند سنگ‌نگرانه سه مرحله‌ای و ناظر به ثبت کد ملی و همه مشخصات جغرافیایی و رسته‌های شغلی و نوع شغل است.

یادداشت

نقش دولت در نابرابری

نابرابری‌ها با اشکال متفاوت آن قرن‌ها موضوع چالشی و دائمی در محافل علمی و در میان عموم جامعه بوده است و جای تعجب نیست که اذعان کنیم دولت‌ها به‌واسطه توان قانون‌گذاری، نظارت و تنظیم‌گری، مالکیت منابع و توزیع فرصت‌ها، نقش مهمی در ایجاد، تشدید یا کاهش نابرابری ایفا کنند. سیاست‌های دولتی و نیز وضعیت اقتصادسیاسی هر جامعه می‌تواند خودبه‌خود یا با نیرویی مشخص، نابرابری‌ها را ایجاد یا تشدید کند. در وصف اهمیت توجه به نابرابری میلتون فریدمن در مصاحبه‌ای که در سال ۱۹۹۶ انجام داد، معتقد بود: «بزرگ‌ترین مشکل کشور ما تفکیک جامعه به دو طبقه مختلف است: دارا‌ها و ندارها. جامعه‌ای که اینچنین به دو دسته تقسیم شده باشد، نمی‌تواند جامعه‌ای آزاد و دموکراتیک باقی بماند.» (ترجمه وام‌گرفته‌شده از اینستاین، لنی (۲۰۱۵) شیکاگو نومیکس. (محمدرضا فرهادی‌پور). تهران: ۱۳۹۹. ص.۳۳)

در ادبیات متقدمان کلاسیک نیز توجه به نابرابری و لزوم اقدام در جهت کاهش آن دیده می‌شود. آدام اسمیت در کتاب پنجم «ثروت ملل» خود در مورد لزوم وضع مالیات تصاعدی بر درآمدهای بالای ثروتمندان به‌منظور کاهش نابرابری می‌گوید: «چندان نامعقول نیست که ثروتمندان ثروتمندان نعمتها متناسب با درآمدشان بلکه باید بیشتر از آن در تامین مخارج عمومی دخیل و سهیم باشند.» (The Wealth of Nations. Adam Smith ,(۱۷۷۶) Book ه. p.۱۱۳۲) از این رو بحث در مورد ماهیت نابرابری، از جمله مشترکات مکاتب اقتصادی بوده‌است و تنها نقطه افتراق آنان را نحوه برخورد با نابرابری شکل می‌دهد.

آدام اسمیت و جرمی بنتام از جمله کلاسیک‌هایی بودند که معتقد بودند باید رفع نابرابری را بیشتر از همه از ابتدای زنجیره و علت‌های ابتدایی شکل‌گیری آن، یعنی فرصت‌های نابرابر رفع کرد به عبارت دیگر، تمرکز باید بر ایجاد فرصت‌های برابر باشد. این موضوع، به‌عنوان مثال از طریق آموزش عمومی رایگان و بهداشت و درمان همگانی قابل ردیابی است. در بررسی نقش دولت در ایجاد نابرابری و همچنین نقش آن در کاهش نابرابری از طریق اجرای سیاست‌ها، به دو بعد اساسی در این موضوع خواهیم پرداخت. نخست به مهم‌ترین انحای مختلفی که به‌واسطه دولت، نابرابری‌هامی‌توانند تشدید شوند می‌پردازیم، سپس در انتهای هر مورد به نکات پراهمیت در کاهش اثرگذاری آن بر تشدید نابرابری اشاره می‌کنیم.

رانت و سیاست‌های رانت‌زا

در جوامعی که دولت‌ها، به‌صورت قهری یا معمولا بر منابع و نیز فرصت‌های مهم رانتی اشراف و مالکیت دارند، رانت و توزیع رانت اهمیت بیشتری می‌یابد. این نوع رانت که در ادبیات اقتصادی به آن رنت انتلاف غالب اطلاق می‌شود و در مقابله با رانت شومپیتری که عموما متعکس کشورهای توسعه‌یافته است و در خصوص کشورهای درحال توسعه چندان نمودی ندارد، در پی سیاست‌هایی است که دولت‌ها اجرا می‌کنند و می‌تواند به نفع گروه‌های اندک خاصی در جامعه (انتلاف غالب، افراد نزدیک به دولت) باشد یا به گروه‌های کثیر عمومی آسیب برساند. از این رو، حیاتی است که در بررسی عوامل نابرابری، در ابتدای امر نوع آن شناخته شود.

در چنین شرایطی دولت‌ها با انگیزه بقای قدرت و رقابت با انتلافات رقیب یا بقای ساختار رانت‌نامی از منابع را در میان گروه‌های حامی یا اثرگذار توزیع یا سیاست‌هایی را وضع می‌کنند که موجب اعطای حق امتیازها و حق بهره‌مندی از رانت‌ها به گروهی خاص شود. در طول زمان این گروه‌ها هم بر منابست خرد بازارها و کلان اقتصادی جامعه اثرگذاری اقتصادی پیدا می‌کنند و هم اثرگذاری سیاسی بر سطوح مختلف جامعه. اعم از تصمیم‌سازی‌ها، سیاست‌ورزی‌ها، عزل و نصب‌ها و توزیع نابرابر تر رانت منابع و سیاست‌ها پیدا می‌کنند. بدیهی است که وضع هرگونه سیاست در چنین فضای اقتصادسیاسی به جای بازسازی آن به تعمیق رانت‌خواری، نابرابری و سرمایه‌داری رفاقتی (Crony Capitalism) منجر می‌شود.

مالیات و یارانه

سیاست‌های مالیاتی یک دولت در عین حال که شکاف نابرابری درآمد را کاهش می‌دهد، می‌تواند شکاف بین افراد ثروتمند و کم‌درآمد را افزایش دهد. هر یک از این دو حالت، بسته به نوع مالیات، پایه‌های مالیاتی و نرخ‌های مالیاتی می‌تواند رخ دهد. در شرایطی که اقتصاد یک کشور همزمان درگیر موجی از تورم و رکود باشد، دنباله‌روی یک نوع مالیات می‌تواند یار تورم و رکود را همچنان شدت بخشد. همچنین مالیات‌گیری‌های مضاعف می‌تواند روند نابرابری را کاملا شدت بخشد. از سوی دیگر، این موضوع که پایه‌های مالیاتی به‌درستی شناسایی شود نیز در این مقوله مهم است.

به‌علاوه نوع نرخ‌های مالیاتی، اعم از ثابت، نزولی و صعودی، هریک می‌تواند در جهت یا خلاف جهت رشد نابرابری عمل کند. گذشته از اینها، در خصوص اتکای دولت به درآمدهای مالیاتی که سبب کاهش وابستگی درآمدی دولت به منابع رانت‌زا شود، مطالعات نشان می‌دهد که تا حد قابل توجهی می‌تواند به افزایش برابرتر فرصت‌ها و نیز ارتقای مسوولیت‌پذیری و پاسخگویی دولت‌ها حتی در زمینه توزیع رانت و فرصت‌ها منجر شود. البته بدیهی است که چنین گزاره‌های طبیعتا در هر ساختار و زمینه‌ای، لزوما به نتیجه پیش‌گفته منجر نمی‌شود.

یارانه‌ها نیز مانند مالیات، الزاماتی را به همراه دارد که اگر اجرا نشوند، نتیجه مطلوبی به همراه نخواهند داشت. به‌عنوان نمونه، یارانه‌هایی که به میزان یکسانی به همه دهک‌های درآمدی اعطا می‌شوند، نابرابری ایجاد می‌کنند و در عین حال می‌توانند تعمیق آن را سرعت بخشند؛ چرا که افراد ثروتمند با توان مصرفی بالاتر، امکان بهره‌بردن بیشتر از این یارانه‌ها را خواهند داشت.

اولویت‌های هزینه‌ای

از دیگر راههایی که دولت‌ها می‌توانند از طریق آن نابرابری را شکل دهند، اولویت‌های هزینه‌ای آنهاست. اگر هزینه‌های دفاعی و امنیتی در اولویت بالاتر یک دولت قرار گیرد، ممکن است به کاهش هزینه‌های رفاه اجتماعی منجر شود که این نیز خود می‌تواند به افراد کم‌درآمد آسیب برساند. به عبارت دیگر، به دلایل محیطی و سیاسی متعدد، با افزایش توجه دولت به هزینه‌های دفاعی و امنیتی، ممکن است سهم هزینه‌های رفاهی از جمله بهداشت و درمان و نیز آموزش کاهش یابد و در نهایت میزان دسترسی افراد با درآمد پایین به خدمات فوق، کاهش پیدا کند. در نتیجه می‌توان پیامدهای آن را در افت میانگین عمر دهک‌های پایین درآمدی، کاهش میزان کاری موردنیاز روزانه، کاهش نقش طبقات پایینی درآمدی در عرصه‌های علمی و فنی و نیز افزایش اعتراضات و نارضایتی‌های اجتماعی و در نتیجه مقابل هم قرار گرفتن گروه‌های مختلف جستجو کرد.

پاشنه آشیل دولت در رفع نابرابری

در پایان، با توجه به مطالب پیش گفته، نقش‌های متعددی می‌توان برای دولت قائل شد که تنظیم مقررات انواع انحصار، حراست از بازار و تعمیق و گسترش آن، تنظیم مالیات، اولویت‌دهی هزینه‌های رفاه اجتماعی، تنظیم استانداردهای بهداشتی و افزایش دسترسی فقرا به بهداشت و درمان، ساخت زیرساخت‌ها، تدوین حقوق ثبت اختراع و کپی‌رایت و فراهم‌سازی آموزش عمومی از جمله آنهاست. اما مهم‌ترین نکته در باب وظایف دولت در کاهش نابرابری و به عبارتی پاشنه آشیل دولت در کاهش نابرابری، وضعیت اقتصادسیاسی کشور است. مادامی که گروه‌های ذی‌نفع پرقدرتی وجود داشته باشند که حیات آنها در گرو رانت‌ها و نابرابری‌ها باشد، ساده‌انگاری است که تصور شود اقدامات فوق، بتواند گرهی از مشکلات باز کند. تغییرات و ترتیبات نهادی در چنین فضایی باز هم گرو منافسات ذی‌نفعان پشت‌پرده‌نشین خواهد بود. از این رو چه‌بسا اولویت سیاستگذاری هم دولتی در جهت کاهش نابرابری، باید تضعیف قدرت گروه‌های اقلیت و بازسازی اقتصادسیاسی باشد.

کیوان حسین‌وند
دانشجوی کارشناسی ارشد اقتصاد دانشگاه علامه طباطبایی
Alborz.payam@gmail.com